

[illegible]

2017

УДК 502:061
504.339.92.06.07

Всеукраїнська екологічна ліга: 20 років на захисті довкілля (хронологія подій) : інформаційні матеріали до 20 річчя Всеукраїнської екологічної ліги. – К. : Центр екологічної освіти та інформації, 2017. – 98 с.

ISBN 978 966 8670 88 6

Спеціальне видання, присвячене 20 річчю від дня заснування Всеукраїнської екологічної ліги, містить стислий огляд її діяльності за період з 1997 по 2017 роки, спрямована на захист і охорону природи. У доробку ВЕЛ – організація масштабних природоохоронних всеукраїнських та місцевих акцій, проведення екологічних форумів, конференцій, круглих столів, робота з молоддю, видання книг, журналів, буклетів, участь у розробленні нормативно правових документів у сфері охорони довкілля та лобіювання лише інтересів природи та людини, реалізація екологічних проектів, постійна турбота про стан довкілля.

Подана у збірці інформація буде корисною для активістів громадського природоохоронного руху, освітян, молоді та всіх небайдужих до долі рідної землі (докладніше див. веб сайт ВЕЛ www.ecoleague.net, а також на фейсбуці ВЕЛ).

УДК 502:061
504.339.92.06.07

ISBN 978 966 8670 88 6

20 років на захисті довкілля України

ФОРМУВАННЯ в Україні демократії участі є одним із стратегічних напрямів розвитку нашої країни. Ступінь участі громадян та інститутів громадянського суспільства у вирішенні питань місцевого та національного значення є показником демократизації України. Досвід Всеукраїнської екологічної ліги щодо інтеграції екологічної складової в усіх сферах економіки та суспільного життя, налагодження комунікації з органами державної влади та місцевого самоврядування у розв'язанні екологічних проблем є яскравим прикладом реалізації принципів демократії участі в країні.

В чому секрет такого успіху та яким був шлях до нього, говоримо з головою Всеукраїнської екологічної ліги Тимочко Тетяною Валентинівною.

Тетяно Валентинівно, Ви вже 20 років представляєте та опікуєтесь найбільшою в Україні природоохоронною громадською організацією. Що сьогодні представляє собою Ліга?

2017 рік для Всеукраїнської екологічної ліги є не тільки ювілейним, але й приводом для підведення підсумків багаторічної успішної практики формування екологічного світогляду й культури громадян України, інтеграції екологічної складової в галузеві, регіональні та національну політики, розв'язання гострих екологічних проблем, попередження ризиків шкідливих наслідків для довкілля, життя та здоров'я людей.

Дійсно, сьогодні Всеукраїнська екологічна ліга – це найбільша мережева природоохоронна громадська організація в Україні. Наразі, Ліга представлена в усіх регіонах обласними, міськими, районними, сільськими та селищними осередками, загальна кількість членів організації становить понад 17,5 тис. осіб.

ВЕЛ – потужна та дієва організація, всі активісти якої наполегливо працюють для досягнення єдиної мети – зберегти красу та унікальність природи України для майбутніх поколінь. Кожен член організації робить свій внесок у цю добру справу. Ми розробляємо ідеї, стратегії та плани, рішуче виносимо їх на обговорення та поширюємо серед населення. ВЕЛ – це організація, яка визначає пріоритети, домагається отримання результату, здійснює громадський контроль за станом виконання завдань і здатна нести відповідальність за свою діяльність перед народом України.

Ліга сьогодні нагадує мені велетенську снігову кулю, яка з кожним обертом стає більш потужною, об'єднує все більшу кількість людей, що хочуть і можуть змінити ставлення до природи та переконати інших берегти довкілля.

Активне приєднання до лав Всеукраїнської екологічної ліги освітян, молоді, вчених, державних службовців, в останні роки підприємців, свідчить, що ми на правильному шляху.

Тетяно Валентинівно, що для Вас особисто значить робота у Лізі?

Насамперед, це можливість практично сприяти збереженню екосистем та природних територій від руйнування та деградації, впливати на прийняття важливих управлінських рішень, змінювати світогляд громадян у напрямі екологічно свідомого мислення. І це не просто робота. Це спосіб життя. Не тільки мій. Усвідомлення того, що тисячі людей по всій Україні думають про довкілля, працюють на захист живої природи, надихає і робить мене надзвичайно щасливою.

Взагалі, у середовищі людей, які мають відношення до природоохоронної сфери, Лігу давно називають громадським міністерством захисту довкілля. На відміну від Міністерства екології та природних ресурсів України – державної структури, яка за своїми повноваженнями має займатись збереженням живої природи.

На жаль, Мінприроди України не здатне професійно здійснювати цілісну державну екологічну політику. Призначення за політичними квотами не тільки міністрів, а й їхніх заступників без відповідної фахової підготовки призводить до того, що в уряді України слабо представлені екологічні пріоритети.

Міністерство екології не може зупинити хвижацьку, руйнівну для довкілля діяльність, яка до того ж суперечить природоохоронному законодавству: вирубування лісів, добування бурштину, тотальне забруднення водойм і річок неочищеними стоками виробництва та комунального сектора, забруднення повітря шкідливими викидами промислових підприємств та енергетики, накопичення побутових і небезпечних відходів.

Як же переконати бізнес і владу в необхідності враховувати інтереси природи?

Вичерпання первинних природних ресурсів внаслідок їх хижацького видобування призведе до обмеження економічної діяльності, підвищення собівартості продукції та, як наслідок, – економічних збитків для бізнесу.

Забруднення природного середовища створює загрозу для здоров'я, а іноді й життя людей, спричинює великі витрати на охорону здоров'я, соціальні виплати та допомогу. В деяких випадках надзвичайні ситуації зумовлюють соціальну напругу.

Екосистеми, які збереглися у природному стані, є цінністю не тільки безпосередньо природного середовища, вони формують також високу якість життя людей. Жодні економічні вигоди не можуть зробити людину щасливою, якщо вона не може дихати чистим повітрям, пити чисту воду, вживати якісні продукти харчування й просто відчувати себе здоровою.

За останні три роки уряд ухвалив кілька рішень, які будуть мати катастрофічні наслідки для довкілля, життя і здоров'я українців і завдадуть мільярдних збитків для національного бюджету: звільнення виробників та експортерів від сплати за тару і упаковку; заборона перевірки баластних вод кораблів, які скидають їх в акваторії морських портів України, впровадження нових умов отримання ліцензій на поводження з небезпечними відходами, які не дають змоги перевірити наявність у підприємств технічних можливостей щодо безпечної утилізації; рішення щодо планування будівництва малих ГЕС у верхів'ях Дністра...

За кожним з цих урядових рішень стоять окремі сектор економіки, інтереси українських та транс-

національних корпорацій. Звичайно, це важко перебороти.

Щодня до нас звертається багато людей з усіх регіонів України та просять допомоги у розв'язанні тієї чи іншої екологічної проблеми. Через різні обставини ми не завжди можемо змінити ситуацію на краще, але коли це вдається, то для мене позитивний результат є найбільшою нагородою. Більшість людей не знають про нашу щоденну копітку працю і бачать вже кінцевий результат – очищену річку, збережений ліс або врятовану заповідну ділянку. Кожен член Ліги знає, заради чого він це робить, і разом ми збережемо природу України!

Чи змінювалися з часом напрями діяльності Всеукраїнської екологічної ліги і якими вони є зараз?

Діяльність Ліги завжди була спрямована на розширення участі громадськості у формуванні та реалізації державної екологічної політики, організацію громадського контролю за дотриманням природоохоронного законодавства, припинення діяльності, яка загрожує екологічній безпеці, природному середовищу та здоров'ю громадян України.

З моменту створення організації ми приділяли велику увагу формуванню національної екомережі (розширення наявних та створення нових об'єктів ПЗФ, збереження степів), вивченню впливу стану довкілля на здоров'я людей, досягненню екологічної рівноваги водних ресурсів, атмосферного повітря, стану ґрунтів, запровадженню безпечної системи поводження з відходами, інформуванню населення про стан довкілля.

Важливим напрямом є екологічна просвіта та освіта для збалансованого розвитку, оскільки без розуміння відповідальності кожного громадянина за стан довкілля марно сподіватися на поліпшення екологічної ситуації. Ми системно працюємо з дітьми та молоддю, сприяємо діяльності Всеукраїнської дитячої спілки «Екологічна варта», Національного молодіжного центру «Екологічні ініціативи». Запровадили Програму громадської підтримки та залучення дітей і молоді до природоохоронної роботи.

У 2010 році Всеукраїнська екологічна ліга затвердила нові стратегічні пріоритети діяльності нашої організації. Зокрема, ми прагнемо:

- зміцнення суспільного партнерства для збалансованого розвитку держави та поліпшення стану довкілля в Україні;
- інтеграції екологічної складової в галузеві та регіональні політики, економіку та суспільне життя України;

ВЕЛ буде докладати особливих зусиль для подальшого посилення ролі громадськості у прийнятті рішень, що стосуються довкілля. Для цього ми сприяємо діяльності Національної екологічної ради України та громадським радам на регіональному та місцевому рівнях.

Ми залучаємо до збереження природи широкі верстви населення з різних секторів суспільства, фахівців, підприємців, освітян, студентську мо-

лодь, журналістів, усіх екологічно свідомих та патріотично налаштованих громадян.

Важливого значення ВЕЛ надає формуванню природоохоронного законодавства відповідно до європейських директив та стандартів.

Ліга сприяє реалізації моделі «зеленої» економіки, здійснює громадське лобювання на законодавчому рівні для екологічно дружнього бізнесу, запровадження системи екологічного управління, соціальної відповідальності екологічно дружнього бізнесу.

Ми підтримуємо впровадження нових освітніх моделей та наукових досліджень, включаючи розроблення та прийняття Стратегії освіти для збалансованого розвитку.

Нові завдання для ВЕЛ потребують нових форм роботи та методів впливу, зокрема, ми готуємо на постійній основі оціночні документи у галузі екологічної та інших секторальних політик на національному та регіональному рівнях; розробляємо альтернативні проекти стратегічних документів з різних питань; на практиці реалізуємо нову модель наших взаємовідносин з центральними та місцевими органами влади, політичними партіями, бізнесом; проводимо масові національні та місцеві кампанії, в тому числі і протестні, проти недопущення ухвалення та реалізації планів, проектів, впровадження яких не відповідає інтересам Природи та українського народу!

Пані Тетяно, яке завдання є найбільш пріоритетним на сьогодні?

Пріоритети, на мою думку, обумовлюються не тільки інтересами і проблемами держави або окремої спільноти, але й світовими викликами та зобов'язаннями. Головним світовим трендом сьогодні є подолання тенденцій зміни клімату на планеті. Міжнародне співтовариство визначило основні завдання на цьому шляху, ключовим з яких є перехід до збалансованого розвитку. У цьому контексті інтеграція екологічної складової є надзвичайно важливим чинником розвитку економіки, усіх сфер суспільного життя на принципово нових засадах.

Словосполучення «інтеграція екологічної політики» частіше можна почути від громадських активістів та науковців. Чому так?

Насправді в Україні питанням екологічної безпеки, охорони довкілля, збереження біорізноманіття,

адаптації до змін клімату, а тим більше – екологічної політики представники влади приділяють мало уваги. Інтеграція екологічної складової до галузевих та регіональних політик поки що залишається лише у підписаних Україною міжнародних документах з питань охорони довкілля. Владні структури України значною мірою представляють інтереси бізнесу: це і народні депутати, і державні службовці різних галузевих міністерств і відомств, а також керівники регіональної влади. Тому управлінські рішення, що стосуються економічного розвитку, не враховують можливості природного середовища витримувати техногенне навантаження.

Поєднання екологічної, соціальної та економічної складових є запорукою збалансованого розвитку.

Багато років поспіль, Всеукраїнська екологічна ліга разом з іншими громадськими організаціями, науковцями популяризує ідеї збалансованого розвитку, інтеграції екологічної складової на національному, галузевому та регіональному рівнях. Останні три роки осередки ВЕЛ в усіх областях України працюють над включенням питань збереження довкілля в регіональні стратегії розвитку. Експерти Всеукраїнської екологічної ліги розробляють та подають на розгляд обласних рад пропозиції, зміни та доповнення до Стратегії розвитку областей до 2020 року. Наприклад, у Черкаській області ще в 2015 році, за ініціативи ВЕЛ, до Стратегії розвитку Черкаської області до 2020 року було включено стратегічну ціль 4 «Екологічна безпека та збереження довкілля». Нам вдалося до Стратегій ще 7 областей включити окремі розділи щодо екологічної складової. Плануємо в наступному році цю роботу продовжити.

Ми проводимо круглі столи в різних регіонах України із залученням керівників та працівників органів місцевого самоврядування, науковців, представників місцевих громадських організацій та бізнесу з метою актуалізації природоохоронних завдань на регіональному рівні.

Безперечно, є необхідність у прийнятті на національному рівні Стратегії збалансованого розвитку України до 2030 року, яка б відповідала Глобальним Цілям збалансованого розвитку.

Експерти ВЕЛ брали участь у розробленні проекту Стратегії сталого розвитку України до 2030 року та Національного плану дій із впровадження Стратегії. Зараз ці документи внесені

Вруках дітей – майбутнє України

Учасники Всеукраїнського збору ВДС «Екологічна варта» на Майдані Незалежності (м. Київ)

на розгляд Адміністрації Президента України та Уряду.

Але ми переконані, що процес інтеграції екологічної складової, впровадження засад збалансованого розвитку можна починати і з регіонального рівня, об'єднавши зусилля місцевої влади, громадськості, бізнесу заради збереження природи, в інтересах України!

Маючи 20-річний досвід роботи у природоохоронній сфері, скажіть, чи може громадськість впливати на державну екологічну політику?

Не тільки може, а й активно впливає.

Ще у 1998 році ми розробили пропозиції до «Основних напрямів державної політики України в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки», які були затверджені 5 березня 1998 року Верховною Радою України.

Від того часу експерти ВЕЛ напрацювали і внесли десятки законопроектів, значна частина яких вже стали Законами України. За нашої ініціативи ухвалено кілька постанов Кабінету Міністрів України, що стосуються екологічної безпеки, участі громадськості у прийнятті рішень.

У 2010–2012 рр. ВЕЛ ініціювала проведення Міжнародного екологічного форуму «Довкілля для України», який став майданчиком вироблення спільного бачення національної екологічної політики.

За участю ВЕЛ були сформовані Концепція, Стратегія національної екологічної політики на період до 2020 року та Національний план дій з охорони навко-

лишнього середовища на 2011–2015 рр. Роль нашої організації в ініціюванні та у розробленні стратегічних документів у сфері охорони довкілля є надзвичайною, і ми пишаємося цим.

Неодноразово Всеукраїнська екологічна ліга домогалася реалізації екологічних прав українських громадян у судових засіданнях проти бізнес-структур, органів місцевого самоврядування, навіть Уряду України. Наприклад, ми отримали перемогу в суді по справі щодо незаконного скасування Кабінетом постанови «Про затвердження Порядку етикетування харчових продуктів, які містять

генетично модифіковані організми або вироблені з їх використанням та вводяться в обіг».

ВЕЛ провела масштабну роботу, щоб запобігти створенню сміттєзвалища в селі Стасі Диканського району (Полтавська область, 2000 рік), закрити і почати рекультивуацію Ігреського сміттєзвалища (Дніпропетровська область, 2009 рік). А потім у 2008 році ми не дали збудувати шкідливе підприємство з виробництва скловолноку у Сквирі (Київська область). Дуже потужною була спільна з місцевою громадою та активістами боротьба проти будівництва сталепрокатного заводу в Білій Церкві у 2009-2010 роках.

Коли в Україні у 2012 році спалахнули суперечки та почалися протестні акції щодо розроблення покладів сланцевого газу, нам вдалося створити національну платформу боротьби проти видобування сланцевого газу, залучивши багато інших громадських природоохоронних організацій та місцевих ініціативних груп.

Ліга завжди гостро реагує на загрози для навколишнього середовища або порушення природоохоронного законодавства. Суспільству відома наша принципова позиція щодо негативних наслідків будівництва Ташлицької, Дністровської та Канівської ГАЕС; планованого будівництва газопроводу по території Кримського гірсько-лісового заповідника; спроби змінити статус і забрати частину території Донецького ботанічного саду та Національного ботанічного саду НАН України імені М. М. Гришка.

Зараз ми ведемо боротьбу проти планового будівництва каскаду шести ГЕС у верхній течії Дністра,

що передбачені Програмою розвитку гідроенергетики України до 2026 року, яка була розроблена Міненерго без урахування думки громадськості. Наразі, обласні та районні осередки ВЕЛ продовжують здійснювати громадський контроль та протистояння руйнівному для річок України будівництву, працюють з населенням, збирають підписи.

Висаджено тисячі дерев, закладено близько сотні парків і скверів, десятки об'єктів природно-заповідного фонду національного та місцевого значення були створені в Україні зусиллями науковців та місцевих активістів ВЕЛ.

У 2014 році Всеукраїнська екологічна ліга виступила з ініціативою реформування природоохоронної галузі в Україні. Ми розробили пріоритети, напрями та першочергові завдання, які можуть змінити не тільки формальну структуру Мінприроди України, але й докорінним чином змінити зміст, і навіть дух (ідеологію), природоохоронного відомства.

Нині, важливим напрямом роботи є лобювання Лігою бюджетного порядку розподілу екологічного податку, за яким 80 % екологічних коштів зараховуються до обласних та місцевих бюджетів і реально використовуються для здійснення природоохоронних заходів відповідного регіону та населеного пункту.

Протягом 2017 року ВЕЛ піднімає питання та вимагає від органів виконавчої влади оперативних та системних дій щодо впровадження в Україні Протоколу до Орхуської конвенції «Про реєстри викидів і перенесення забруднювачів» та створення в Україні Національного реєстру викидів і перенесення забруднювачів. Ліга розробила комплексні заходи щодо впровадження Протоколу РВПЗ та надала їх органам державної влади.

Які механізми залучення громадськості до прийняття рішень у сфері захисту довкілля Ви бачите?

Потрібно вдосконалювати вже діючі та створювати нові процедури й механізми, що забезпечують реальну участь громадських екологічних організацій у розробленні політик, стратегій, програм розвитку. На національному та регіональному рівнях мають функціонувати координаційні структури громадських організацій природоохоронного спрямування, зокрема, Національна екологічна рада України, громадські ради при міністерствах та відомствах, громадські ради природоохоронних організацій в областях.

Для запобігання корупції, підвищення ефективності витрат на розв'язання екологічних проблем, владні структури повинні активно залучати екологічні неурядові організації до формування природоохоронних бюджетів на національному та місцевому рівнях, до публічного обговорення змісту цих бюджетів, програм і проектів, а також до участі у виконанні заходів щодо поліпшення стану довкілля.

Громадські організації мають бути залучені на всіх етапах формування та реалізації екологічної політики. Державні установи зобов'язані брати до уваги пропозиції та висновки громадськості у про-

цесі контролю за станом довкілля та оцінки реалізації екологічної політики в Україні.

Важливим інструментом для цього є Конвенція про доступ до інформації, участь громадянськості у прийнятті рішень та доступі до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, яку Україна ратифікувала в 1999 році. Організація Конвенція є міжнародним законодавчим актом, положення якого мають бути враховані в інших нормативних документах України. На жаль, так не сталося в повному обсязі, але громадські природоохоронні організації користуються Конвенцією як основним документом для реалізації своїх прав.

Не секрет, що багато громадських організацій, політичних об'єднань не витримують випробувань часом, амбіціями, статусом у суспільстві. Чи є така загроза для Ліги?

Маю надію, що для ВЕЛ немає такої загрози. Членами нашої організації є дуже різні люди за фаховою підготовкою, віком, соціальним статусом, освітою, місцем проживання. Але у нас є,

я би сказала, цементуюча основа. Ми всі любимо Україну, нашу рідну землю! Нас об'єднує прагнення до чистого довкілля, миру, добробуту і процвітання для нашої країни. Саме тому, у різні критичні моменти, ліговці разом на передньому рубежі. Пригадую 2003 рік, коли Росія спробувала будувати дамбу на о. Тузла. Просто вночі подзвонили наші активісти з Криму і вже на ранок ми з експертами ВЕЛ підготували і оприлюднили заяву, в якій наголошували, що такі дії Росії «загрожують територіальній цілісності, незалежності України і створюють загрози для довкілля».

Активісти Ліги брали участь у революційних подіях 2004, 2013 років, прагнучи змін для України.

У 2014 році багато з наших близьких, друзів, колег пішов в армію, захищати Україну. Хтось приєднався до волонтерів і допомагає чим може.

Всеукраїнська екологічна ліга багато уваги приділяє питанням порушення природних екосистем в зоні воєнних дій, збору інформації про стан довкілля в Луганській та Донецькій областях. Ще у липні 2014 року ВЕЛ провела національний круглий стіл «Екологічні, соціальні та економічні наслідки воєнних дій на Сході України та шляхи їхнього подолання». Це було перше публічне зібрання представницького рівня від початку російської агресії проти України.

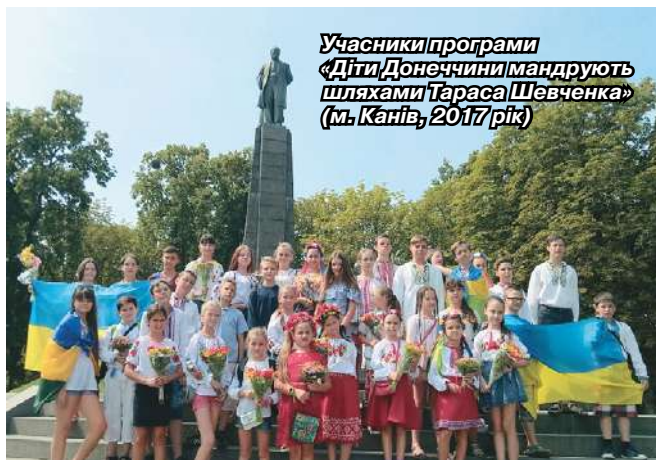
У засіданні взяли участь керівники міністерств і відомств, народні депутати України, представники органів місцевого самоврядування, депутати обласних рад Луганської та Донецької областей, міжнародні організації, науковці, громадські активісти. Учасники розробили пакет рекомендацій з обговорюваних питань для Уряду, Верховної Ради України, військових структур, органів місцевого самоврядування.

За ініціативи ВЕЛ у 2015 році проведено міжнародну конференцію «Перспективи відновлення Сходу України на засадах збалансованого розвитку» (м. Слов'янськ, Донецька область). Розроблено та запропоновано комплексні заходи щодо необхідного рівня безпеки життєдіяльності населення у зоні АТО та подолання екологічних наслідків війни.

У 2016 – 2017 роках проведено семінари для представників органів місцевого самоврядування, ставських голів щодо включення засад збалансованого розвитку, посилення екологічної складової в місцевих програмах та планах.

Учасники міжнародної конференції «Перспективи відновлення Сходу України на засадах збалансованого розвитку» (м. Слов'янськ, Донецька область)

Учасники програми «Діти Донецчини мандрують шляхами Тараса Шевченка» (м. Канів, 2017 рік)

Я дуже часто буваю на Донбасі. За останні три роки у мене з'явилося там більше друзів, ніж за весь попередній мирний час. І я вірю, що ми здолаємо усі проблеми!

На сьогоднішній день ВЕЛ є найвпливовішою природоохоронною організацією. В чому ж секрет успіху?

Всеукраїнська екологічна ліга була створена у 1997 році. В Україні було багато інших громадських природоохоронних організацій. Одні «сиділи» на міжнародних грантах, інші – мітингували.

Команда Всеукраїнської екологічної ліги сформувалася з провідних учених, громадських активістів, депутатів різних рівнів рад, представників органів місцевого самоврядування, освітян. Нам вдалося поєднати громадську ініціативу, управлінський потенціал та наукові напрацювання. І це, я вважаю, основною навіть унікальною відмінністю ВЕЛ.

Ми пройшли складний та тернистий шлях налагодження взаємовідносин з владними структурами. Розробляли механізми взаємодії громадської організації і влади на національному та регіональному рівнях. Останнім часом в Україні починає формуватись екологічно дружній бізнес. Ми співпрацюємо з такими структурами в інтересах збереження довкілля.

Важливим чинником поширення наших ідей є наша потужна присутність в усіх засобах масової інформації на національному і регіональному рівні. Сотні виступів, прес-конференцій, статей, інтерв'ю. Зараз долучились соцмережі. Журналісти по всій Україні не лише виконують свою роботу, вони поділяють наші ідеї, приєднуються до громадської роботи. Ми всі разом поширюємо екологічну інформацію, міняємо ставлення суспільства до проблем довкілля.

Всеукраїнська екологічна ліга дякує усім, хто протягом 20 років підтримував нашу організацію, сприяв її розвитку та робив внесок у справу захисту довкілля. Ми цінуємо наших активістів, які намагаються зберегти заповідні ділянки, ліси, степи, річки й гори мальовничої України для нас і майбутніх поколінь.

За 20 років нам допомагали науковці, державні діячі, представники бізнесу та просто небайдужі громадяни. Хочу побажати нашій рідній Україні миру, процвітання та чистого довкілля!

Успіхів та наснаги усім у шляхетній справі збереження довкілля!

Інтерв'ю записала М. Чебан

Всеукраїнська екологічна ліга

хронологія подій 2017–1997

(від сьогодні до заснування)

2017

У рамках проекту ВЕЛ з громадського лобювання інтеграції екологічної складової до місцевих стратегій та програм експерти Ліги долучилися до складного процесу формування політик регіонального розвитку, співпраці територіальної громади з владою та бізнесом, розроблення місцевих Стратегій/Планів на засадах збалансованого розвитку. Зокрема, було підготовлено та подано на розгляд обласних рад і державних адміністрацій розділ «Екологічна безпека та збереження довкілля» до регіональних Стратегій Тернопільської, Закарпатської, Волинської, Херсонської, Хмельницької областей.

Всеукраїнська екологічна ліга провела екологічні тижні у Тернопільській, Закарпатській, Черкаській, Волинській, Херсонській, Хмельницькій областях, де було організовано круглі столи «Екологічні проблеми області та шляхи їх розв'язання» на засадах збалансованого (сталого) розвитку за участю представників органів місцевого самоврядування та виконавчої влади, народних депутатів, громадськості, бізнесу, науковців та ЗМІ. Ухвалено резолюції щодо здійснення комплексних заходів для розв'язання найгостріших екологічних проблем кожної області.

З огляду на необхідність ухвалення стратегічних документів збалансованого розвитку на національному рівні активісти та науковці ВЕЛ взяли участь у розробленні проекту Стратегії сталого розвитку України до 2030 року та Національного плану дій із впровадження Стратегії.

ВЕЛ виступила ініціатором проведення громадських слухань у Запоріжжі, де обговорювались питання планованого будівництва киснево конвенторного цеху та оцінка впливу на довкілля та здоров'я людей. Активісти Всеукраїнської екологічної ліги сприяли публічному діалогу між підприємством забруднювачем, розробниками проекту, експертами у галузі металургії та екологічної безпеки, науковцями та громадськістю. Фахівці внесли зауваження до проекту та розробили рекомендації щодо їх врахування.

Протягом року ВЕЛ розглядала гострі екологічні проблеми, які проявляються в різних регіонах України:

- активісти місцевих осередків ВЕЛ організовують протестні акції проти забруднен

Круглий стіл «Екологічні проблеми Закарпатської області та шляхи їх розв'язання»

Громадські слухання (м. Запоріжжя)

Обговорення проекту Стратегії сталого розвитку України до 2030 р. (м. Івано Франківськ)

Протестні акції проти забруднення довкілля відходами сільського господарства (Херсонська область)

Черкаська область

**Засідання круглого столу
«Впровадження Протоколу
про РВПЗ та використання
екоподатку», веде О. А. Недава,
народний депутат України**

**Під час засідання
круглого столу
у Верховній Раді
України**

**Інформаційно
просвітницька акція
до Дня Землі**

**Флешмоб
«Чисте
довкілля
для України»**

ня довкілля відходами птахівництва, зокрема у Черкаській, Дніпропетровській, Вінницькій, Київській областях. В Мінагрополітики України направлено аналітичну записку;

- ВЕЛ виступила проти будівництва сміттєспалувального заводу в районі ТЕЦ 6 (м. Київ), а також підготувала звернення до народних депутатів України щодо зняття з розгляду законопроект 4835 д, який передбачає «зелений тариф» на отримання енергії від спалювання побутових відходів;

- активісти ВЕЛ фіксують порушення природоохоронного законодавства та санітарних вимог у функціонуванні свинокомплексів у різних регіонах України. Було організовано перевірку свиноферм у Київській, Донецькій, Дніпропетровській областях спільно з представниками Державної екологічної інспекції, Держінспекції з питань захисту прав споживачів, правоохоронних органів;

- ВЕЛ продовжує громадську інвентаризацію сміттєзвалищ та надає підтримку місцевим ініціативним групам у розв'язанні проблем поводження з відходами (м. Обухів, Київська область, м. Херсон, м. Хмельницький). Організовано блокування незаконного перевезення ТПВ зі Львова (м. Покровськ, Донецька область; м. Глухів, Сумська область; м. Синельникове, Дніпропетровська область);

- місцеві осередки ВЕЛ виявляють та оприлюднюють інформацію про стихійні звалища небезпечних відходів, домагаються відкриття кримінального провадження по кожному випадку, контролюють ліквідацію забруднення (склад з отрутохімікатами в м. Києві; відходи птахофабрики у с. Миропілля, Черкаська область; непридатні пестициди у с. Соляне, Білозерський район, Херсонська область; звалище ртутьмісних ламп, хімічних речовин, медичних відходів м. Черкаси).

Всеукраїнська екологічна ліга співпрацює з Комітетом Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи:

- за ініціативи ВЕЛ на засіданні Комітету розглядаються гострі екологічні проблеми, питання реформування природоохоронної галузі, функціонування об'єктів природно заповідного фонду України, поводження з відходами, екологічної безпеки;

- експерти ВЕЛ взяли участь у підготовці та проведенні засідання Комітету «Екологічні проблеми Донбасу» та круглого столу «Впровадження Закону України «Про ратифікацію протоколу про реєстр викидів та перенесення забруднювачів» та використання екологічного податку»;

- юристи ВЕЛ готують і вносять на розгляд Верховної Ради України зміни та пропозиції до природоохоронного законодавства відповідно до європейських директив, зокрема:

- «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (щодо поєднання економічної, соціальної та екологічної складових у програмах розвитку відповідних адміністративно територіальних одиниць)»;

- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони пралісів згідно з Рамковою конвенцією про охорону та сталий розвиток Карпат»;

- «Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про природно заповідний фонд України» (щодо повноважень в галузі охорони навко лишнього природного середовища)».

За ініціативи Всеукраїнської екологічної ліги та за сприяння Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України розпочала свою роботу Школа заповідної справи імені Тетяни Андрієнко. Цього року перше зібрання відбулося у «Центрі кращих практик збалансованого розвитку в Україні» (с. Виграїв, Корсунь Шевченківський район, Черкаська область).

Для бібліотекарів Тернопільської, Закарпатської, Черкаської, Волинської, Херсонської, Харківської, Хмельницької областей проведено семінари тренінги «Еколого просвітницька діяльність у бібліотечній сфері». Всеукраїнська екологічна ліга безкоштовно передала обласним, районним та міським бібліотекам цих областей 944 примірників третього тому Екологічної енциклопедії та комплекти літератури екологічного спрямування.

Всього за три роки ВЕЛ передала та доукомплектувала третім томом Екологічної енциклопедії 1900 бібліотек України.

У рамках святкування Всеукраїнського дня довкілля та Всесвітнього дня Землі активісти ВЕЛ на Майдані Незалежності (м. Київ) провели інформаційно просвітницьку природоохоронну акцію за участю громадських діячів, науковців, викладачів та студентів. Відбувся флешмоб «Чисте довкілля для України», учасники якого закликали громадян зробити корисний внесок у справу збереження природи – посадити дерево, розчистити джерело, сортувати побутове сміття, зберігати природні ресурси.

ВЕЛ реалізує на практиці Стратегію освіти для сталого розвитку ЕСК ООН у сфері розроблення та впровадження відповідних освітніх програм для навчальних закладів та громадських організацій. Активісти продовжують впровадження освітньо

Дослідження екосистеми лісового озера

Учасники Школи заповідної справи ім. Т. Л. Андрієнко (с. Виграїв, Корсунь Шевченківський район, Черкаська область)

Семінар тренінг для бібліотек Тернопільської області

Промислові викиди над Маріуполем

Засідання круглого столу «Екологічні проблеми м. Маріуполь»

Учасники акції з висадження енергетичної верби (Черкаська область)

Учасники конференції «Енергоефективна школа» оглядають діючий твердопаливний котел

Активісти Волинської ОО ВЕЛ досліджують ділянку, порушену внаслідок видобування бурштину

Громадське розслідування незаконної діяльності (свиноферми) (м. Слов'янськ, Донецька область)

го модуля «Основи стратегії сталого розвитку» в рамках проекту ПРООН/ГЕФ «Інтеграція положень Конвенцій РІО у національну політику України».

Протягом року проведено такі заходи:

- засідання круглого столу «Екологічні проблеми міста Маріуполь та шляхи їх розв'язання на засадах збалансованого розвитку» (Донецька область);
- громадська інвентаризація екологічно небезпечних об'єктів на Сході України;
- засідання 5 круглих столів на тему «Використання біоенергетичних технологій у тепло та гарячому водопостачанні в області: перешкоди та перспективи розвитку» у Дніпропетровській, Житомирській, Закарпатській, Волинській, Черкаській областях за підтримки проекту «Розвиток та комерціалізація біоенергетичних технологій у муніципальному секторі в Україні»;
- тренінг для державних службовців «Врахування Цілей сталого розвитку в стратегіях розвитку територіальних громад»;
- III Всеукраїнський форум «Освіта для збалансованого розвитку» разом з Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді України (м. Київ);
- Всеукраїнська конференція «Енергоефективна школа» (м. Київ).

У 2017 році Всеукраїнська екологічна ліга відзначає ювілейні дати своїх видань:

- 20 років – Бібліотека Всеукраїнської екологічної ліги; 240 випусків у серіях «Екологічна освіта та виховання», «Стан навколишнього середовища», «Природоохоронні акції», «Європейська інтеграція», «Збалансований розвиток», «Охорона навколишнього середовища»;
- 15 років – Науково популярний журнал «Екологічний вісник»; 106 випусків.

Регіональні заходи:

Волинська ОО ВЕЛ

- організація екологічного моніторингу на площі, зруйнованій внаслідок видобування бурштину в Маневицькому районі;
- участь у підготовці проекту створення Національного природного парку «Західне Побужжя».

Дніпропетровська ОО ВЕЛ

- проведення науково дослідної роботи «Розроблення концепції створення комплексної системи екологічного моніторингу та контролю ПАТ «ДТЕК Павлоградвугілля».

Вінницька ОО ВЕЛ

- організація акції «Зробимо селище чистим».

Донецька ОО ВЕЛ

- підготовка та подання на розгляд обласної державної військово-цивільної адміністрації обґрунтування для створення нових об'єктів ПЗФ Донеччини;
- громадське розслідування незаконної діяльності свиноферми у м. Слов'янськ;
- участь у грантових програмах ПРООН, USAID щодо діяльності навчально-тренінгових центрів з освіти для збалансованого розвитку.

Житомирська ОО ВЕЛ

– участь у реалізації проекту «Рекультивация природних територій, порушених внаслідок ви добування бурштину» в рамках проекту ПРООН/ГЕФ «Рекультивация земель, порушених внаслідок незаконного видобування корисних копалин на цінних природних територіях».

Львівська ОО ВЕЛ

– IV Міжнародний молодіжний Конгрес «Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування»;

– II Міжнародна науково практична конференція «Водопостачання та водовідведення, проектування, будова, експлуатація, моніторинг».

Рівненська ОО ВЕЛ

– розроблення «Стратегії соціально економічного розвитку Козинської об'єднаної територіальної громади до 2020 року» з обов'язковим включенням екологічної складової;

– проведення робочих зустрічей та створення екологічної фокус групи під час розроблення стратегії розвитку міста Рівне;

– здійснено науковий супровід щодо вивчення видового складу біоти Ківерцівського НПП «Цуманська пушта».

Тернопільська ОО ВЕЛ

– XV науково практична конференція «Довкілля і здоров'я» на базі Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського;

– здійснено збір підписів громадян проти будівництва ГЕС на р. Збруч.

Полтавська ОО ВЕЛ

– організація громадських інспекційних рейдів щодо перевірки фактів незаконного видобування корисних копалин місцевого значення.

Харківська ОО ВЕЛ

– щорічна міжнародна науково технічна конференція «Екологічна і техногенна безпека. Охорона водного і повітряного басейнів. Утилізація відходів»;

– виїзний семінар тренінг, присвячений сучасним інтерактивним методам екологічного виховання на прикладі навчально тренінгового центру ХОО ВЕЛ у НПП «Гомільшанські ліси».

Херсонська ОО ВЕЛ

– проведено громадський інспекційний рейд за участі народного депутата України О. Недави, голови ВЕЛ Т. Тимочко на об'єкти, які мають негативний вплив на довкілля.

Чернігівська ОО ВЕЛ

– проведення експедиційних досліджень у Варвинському, Коропському, Ріпкинському, Семенівському Городнянському, Сосницькому, Щорському районах з метою дослідження біорізноманіття та екопросвітницької роботи серед місцевого населення.

Черкаська ОО ВЕЛ

– круглий стіл «Результати енергоаудиту роботи системи фотоелектричних модулів, встановлених у рамках міжнародного проекту «Cherkasy Green Energy».

Акція із зариблення Дніпра (м. Київ)

Склад непридатних пестицидів (Білозерський район, Херсонська область)

Перевірка роботи очисних споруд (м. Скадовськ)

Незаконна забудова міського пляжу (м. Скадовськ, Херсонська область)

**Наукові дослідження
(Львівська ОО ВЕЛ)**

**Висадження дерев
(Хмельницька ОО ВЕЛ)**

Активісти Донецької ОО ВЕЛ

**Дослідження в природі
(Чернівецька ОО ВЕЛ)**

Публікації :

❖ «Стратегія сталого розвитку України: завдання освіти щодо її реалізації: матеріали III Всеукраїнського форуму «Освіта для збалансованого розвитку» (м. Київ, 12–13 квітня 2017 р.);

❖ «Енергоефективна школа: матеріали Всеукраїнської конференції» (м. Київ, 21–22 вересня 2017 р.);

❖ «Всеукраїнська екологічна ліга: 20 років на захисті довкілля (хронологія подій): інформаційні матеріали до 20 і річниці Всеукраїнської екологічної ліги» (Київ, 2017 р.);

❖ «Основи виживання. Навчальний посібник / В. К. Терлецький» (Луцьк, 2017 р.);

❖ «Практичні роботи з екології. 11 клас. Рівень стандарту. Академічний рівень / О. В. Мудрак, Г. В. Мудрак, Г. А. Опаренюк» (Вінниця, 2017);

❖ «Вступ до фаху. Підручник для студентів напрямку «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» / М. О. Клименко, В. Г. Петрук, О. В. Мудрак, Р. В. Петрук, Л. В. Клименко, Н. В. Гнілуша» (Вінниця, 2017);

❖ «Методичні рекомендації для проведення занять з енергоефективності в школах / Укладачі: Н. М. Фоміна, Л. В. Довгаль» (Черкаси, 2017 р.);

❖ «Просвітницька місія публічної бібліотеки як фактор розвитку екологічної культури юнацтва / Комун. закл. «Обл. б ка для юнацтва ім. В. Симоненка» Черкас. облради; авт. Н. М. Філахтова / відп. за випуск: Н. М. Фоміна, О. А. Федоренко» (Черкаси, 2017 р.);

❖ «Екологічне свято як засіб формування екологічної культури дошкільника / Укладачі: Н. М. Фоміна, Л. П. Корнелюк» (Черкаси, 2017 р.);

❖ «Крок за кроком до успіху. Алгоритм написання грантової заявки / Упорядник: Н. М. Фоміна» (Черкаси, 2017 р.);

❖ «Матеріали проекту UAD 267 «Крок за кроком до успіху» / Упорядник: Н. М. Фоміна» (Черкаси, 2017 р.);

❖ «Вода – джерело життя / Укладач: Н. М. Фоміна» (Черкаси, 2017 р.);

❖ Членами Чернівецької обласної організації ВЕЛ започатковано видавництво газети «Охорона довілля», на сторінках якої висвітлюються актуальні питання сьогодення.

❖ Тематичні випуски Бібліотеки Всеукраїнської екологічної ліги:

✓ Стратегія сталого розвитку України до 2030 року (проект);

✓ Поводження з відходами в Україні;

✓ Директива ЄС про оцінку і управління ризиками затоплення;

✓ Директива ЄС про очищення міських стічних вод;

✓ Проблеми збереження та відтворення лісів України;

✓ Енергозбереження. Уроки та позакласні заходи;

✓ Природно заповідний фонд України;

✓ Рамкова Директива про морську стратегію;

✓ Збалансований розвиток населених пунктів.

У 2017 році відновив свою роботу Інформаційно просвітницький центр «Екологічна варт» (який працював у 1999–2013 рр. в урочищі Батилиман, м. Севастополь, та припинив діяльність після окупації Криму Російською Федерацією).

Влітку 2017 року в Центрі навчались та відпочивали діти з Черкаської та Київської областей. Для дітей Донецької області з Великоновосілківського і Слов'янського районів та м. Слов'янська було підготовлено спеціальну програму «Діти Донеччини мандрують шляхами Тараса Шевченка».

**Біля пам'ятника
Кобзарю (м. Канів)**

**Діти з Великоновосілківського
району Донецької області
на екскурсії в м. Київ**

Ранкова зарядка у лісі

**Дослідницька ділянка –
урок Природи**

Екологічні ігри з водою

**Мандрівка
екологічною
стежкою**

**Запрошуємо відвідати
Інформаційно просвітницький
центр «Екологічна варт» у Виграєві**

2016

Круглий стіл «Органічне землеробство» (м. Краматорськ, Донецька область)

Семінар тренінг для місцевих громад (м. Старобільськ, Луганська область)

Вшанування загиблих над Слов'янськом льотчиків біля меморіалу «Скорботний янгол» (Донецька область)

І. Дудка, член кореспондент НАН України, під час екскурсії на екологічній стежці у НПП «Святі гори»

ВЕЛ продовжила проект з громадського лобювання інтеграції екологічної складової до місцевих стратегій та програм, експерти Всеукраїнської екологічної ліги долучилися до складного процесу формування політик регіонального розвитку, нових форм співпраці територіальної громади з владою та бізнесом, до розроблення місцевих Стратегій/Планів на засадах збалансованого розвитку. Зокрема, було розроблено та подано на розгляд обласних рад і державних адміністрацій розділ «Екологічна безпека та збереження довкілля» до регіональних Стратегій Івано Франківської, Запорізької, Полтавської, Донецької, Миколаївської областей.

ВЕЛ долучилась до процесу визначення стратегічних пріоритетів, розроблення місцевих планів дій та напрямів співпраці органів державної влади, місцевого самоврядування, бізнесу, громадськості, ініціативних груп, міжнародних організацій для відновлення Сходу України на засадах збалансованого розвитку:

- проведено 4 семінари «Партнерство місцевих громад для відновлення Сходу України на засадах збалансованого розвитку» (м. Слов'янськ, м. Краматорськ – Донецька область, м. Кремінна, м. Старобільськ – Луганська область) спільно з громадською організацією «Збалансований розвиток – Схід»;
- надано експертну допомогу у розробленні стратегії розвитку м. Святогірськ (Донецька область) та с. Варварівка (Луганська область);
- активісти ВЕЛ взяли участь у підготовці інформаційних матеріалів, облаштуванні зупинок на екологічній стежці «Дубовий гай» на території Національного природного парку «Святі гори» (Донецька область) у рамках проекту ПРООН/ГЕФ «Сприяння відновленню Сходу України на засадах збалансованого розвитку».

ВЕЛ бере участь у розробленні проекту Стратегії сталого розвитку України до 2030 року. Активісти та науковці ВЕЛ брали участь у національній та регіональних обговореннях Стратегії, які відбулися у м. Івано Франківськ, м. Одеса, м. Харків та м. Київ (представники усіх регіонів України, міністерств та відомств).

Учасники конференції «Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття як складова екологічного та патріотичного виховання» (м. Святогірськ, Донецька область)

Всеукраїнська екологічна ліга виступила проти планованого будівництва каскаду з 6 ГЕС у верхній течії Дністра. Активісти Івано Франківської, Тернопільської та Чернівецької обласних організацій ВЕЛ організували акції протесту, консультації з депутатами обласних рад щодо заборони проектування, розроблення ТЕО та будівництва Верхньодністровського каскаду ГЕС. Всі обласні організації ВЕЛ розгорнули збір підписів та інформаційно роз'яснювальну кампанію щодо катастрофічних наслідків планованого будівництва для річки Дністер та всього Карпатського регіону (зібрано 12 тис. підписів).

Особливу увагу приділено екологічним наслідкам надрокористування в Україні:

- організовано громадські слухання, де обговорено проект видобування апатит ільменітових руд, які використовують для виробництва титану (с. Давидки, Народицький район, Житомирська область). Експерти ВЕЛ виступили на засіданні Житомирської обласної ради щодо Стреми городського апатит ільменітового родовища (Коростенський район, Житомирська область), акцентували увагу присутніх на екологічних ризиках, зокрема для водних ресурсів, ґрунтів, лісу, ландшафтного та біологічного різноманіття;

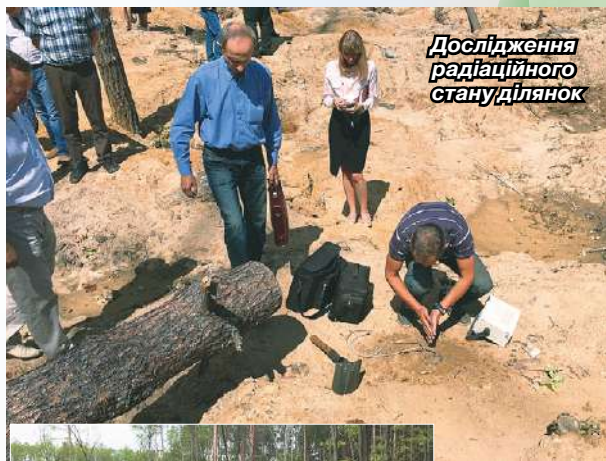
- зареєстровано патент на винахід «Спосіб рекультивації земель, порушених відкритими розкривними роботами» UA 105643 U. Серед розробників – голова Дніпропетровської обласної організації ВЕЛ Ю. І. Грицан та голова Всеукраїнської екологічної ліги Т. В. Тимочко;

- у м. Олевськ (Житомирська область) відбулось засідання круглого столу «Відновлення територій, порушених внаслідок незаконного видобування бурштину». У засіданні взяли участь представники Поліського природного заповідника, Інституту геохімії навколишнього середовища НАН України, Поліського філіалу Українського науково дослідного інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького, Житомирського державного технологічного університету, Інституту геологічних наук НАН України.

Всеукраїнська екологічна ліга створила «Центр кращих практик збалансованого розвитку в Україні». Метою діяльності Центру є формування екологічного світогляду громадян України, поширення інформації про стан довкілля, популяризація кращих практик збалансованого розвитку серед представників місцевих громад. Центр створено у селі Виграїв Корсунь Шевченківського району Черкаської області в історичній будівлі у приміщенні колишньої школи, заснованої ще у 1914 році. Це відбулось за підтримки проекту ПРООН/ГЕФ «Ініціативи громад щодо реалізації положень Конвенцій Ріо», Корсунь Шевченківської районної ради та районної державної адміністрації, Виграївської сільської ради.

Представники ВЕЛ Т. Тимочко, І. Пірогова під час обговорення ОВНС реконструкції ПАТ «Запоріжсталь»

Дослідження радіаційного стану ділянок

Громадська інспекція ділянок, пошкоджених незаконним видобуванням бурштину (Олевський район, Житомирська область)

Сонячна батарея у Центрі кращих практик збалансованого розвитку в Україні

Центр кращих практик збалансованого розвитку в Україні (с. Виграїв, Корсунь Шевченківський район, Черкаська область)

**Учасники семінару
«Партнерство в інтересах
збалансованого розвитку»
(м. Корсунь Шевченківський,
Черкаська область)**

**Активісти ВЕЛ передають
тритомну Екологічну
енциклопедію до Бібліотеки
Конгресу США**

**Інформаційно
просвітницька акція
«Заощаджуй енергію –
зберігай довкілля»**

**Робоча група Комітету ВРУ
на Грибовицькому сміттєзвалищі
(Львівська область)**

У «Центрі кращих практик збалансованого розвитку в Україні» проведено такі заходи:

- семінар «Партнерство в інтересах збалансованого розвитку» для голів і депутатів сільських рад та об'єднаних територіальних громад;
- навчальні тренінги з підготовки та розроблення проектних пропозицій для розв'язання екологічних проблем місцевих громад;
- круглі столи для різних категорій учасників з усієї України – освітян, науковців, державних службовців;
- організація «Школи у природі» для екологічної просвіти та відпочинку дітей пільгових категорій, членів сімей учасників АТО.

Всеукраїнська екологічна ліга безкоштовно передала обласним, районним та міським бібліотекам Запорізької, Івано Франківської, Полтавської областей 348 примірників третього тому Екологічної енциклопедії та комплекти літератури екологічного спрямування. Активісти ВЕЛ під час візиту до Вашингтону в рамках Програми «Відкритий Світ» передали 3 томи Екологічної енциклопедії до Бібліотеки Конгресу США.

ВЕЛ 22 квітня у Всесвітній день Землі провела всеукраїнську інформаційно просвітницьку акцію «Заощаджуй енергію – зберігай довкілля». У Києві на Хрещатику та біля Верховної Ради України активісти розповсюджували листівки, буклети, присвячені питанням енергозбереження, біля Міністерства енергетики України провели інформаційний флешмоб на підтримку альтернативної енергетики.

Експерти ВЕЛ взяли участь у розробленні законопроектів:

- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою виконання Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі»;
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за баченням принципом»;
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з управління земельними ресурсами та посилення державного контролю за використанням і охороною земель»;

Особливістю роботи ВЕЛ є оперативне реагування на надзвичайні події та порушення природоохоронного законодавства, які завдають шкоди довкіл्लю:

- експерти ВЕЛ здійснили експедицію у місце незаконного вирубування лісу поблизу м. Яремче (Івано Франківська область);
- голова ВЕЛ Тетяна Тимочко разом з народними депутатами України О. Недавою, І. Рибакком взяла участь у виїзному засіданні робочої групи Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики у зв'язку з пожежею на Грибовицькому сміттєзвалищі (м. Львів);

– активісти Черкаської обласної організації ВЕЛ разом з Державною екологічною інспекцією, співробітниками Управління захисту економіки та представниками Національної поліції в Черкаській області виявили незаконний склад, де були накопичені відпрацьовані люмінесцентні лампи, невизначені хімічні речовини, медичні відходи. За результатами відкрито кримінальне провадження. Деталі розслідування було представлено на брифінгу для ЗМІ;

– активісти ВЕЛ відвідали металургійне підприємство ПАТ «Запоріжсталь» для ознайомлення з Оцінкою впливу на навколишнє середовище (ОВНС) киснево конверторного цеху, який планується побудувати.

Значну увагу Всеукраїнська екологічна ліга приділяє стану водних об'єктів України, об'єднуючи зусилля влади та громад на зменшенні забруднення та збереженні водних ресурсів:

– ВЕЛ підготувала і передала відкрите звернення до Прем'єр Міністра України щодо неприпустимості передачі Державного агентства водних ресурсів України з підпорядкування Міністерства екології та природних ресурсів України в підпорядкування Міністерства аграрної політики та продовольства України;

– проведено прес конференцію «Екологічний стан водойм України. Причини та наслідки забруднення води та загиби риби у річках» та організовано експедицію на катерах для обстеження катастрофічного стану акваторії Дніпра.

Члени Всеукраїнської екологічної ліги, Т. Тимочко, голова ВЕЛ, та О. Недава, народний депутат України, в рамках підготовки до Національного форуму поводження з відходами відвідали сміттєпереробні підприємства Німеччини, Франції. Ознайомились з досвідом поводження з побутовими, електронними відходами, законодавчою базою та кращими практиками європейських країн.

Протягом року проведено заходи:

– Всеукраїнська науково практична конференція «Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття як складова екологічного та патріотичного виховання населення України» (м. Святогірськ, Донецька область);

– конференція «Стан сміттєзвалищ і полігонів ТПВ в Україні: проблеми та шляхи їхнього розв'язання» (м. Львів);

– Національний Форум «Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології». Ключова тема «Проблеми та перспективи формування стратегії поводження з небезпечними відходами в Україні» (м. Київ);

– II Всеукраїнський форум «Освіта для збалансованого розвитку» (м. Київ) разом з Національним еколого натуралістичним центром учнівської молоді України (м. Київ);

– навчальний семінар з організаційної роботи для представників осередків ВЕЛ та ВДС «Еко

Зустріч голови ВЕЛ Т. Тимочко з мешканцями с. Малехів під час пожежі на Грибовицькому сміттєзвалищі (Львівська область)

Члени ВЕЛ відвідують сміттєпереробний завод у Німеччині

Учасники Національного форуму «Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології» за темою: «Проблеми та перспективи формування стратегії поводження з небезпечними відходами в Україні» (м. Київ)

Експедиція ВЕЛ у місця незаконного вирубування лісу поблизу м. Яремче (Івано-Франківська область)

Переможці акції «Батарейкам – утилізація»
(м. Покровськ, Донецька область)

Викиди промислових підприємств у м. Запоріжжя

Учасники фестивалю екологічної творчості
«Свіжий вітер» (м. Київ)

Студенти досліджують біоту на екологічній стежці «Скарби природи» у Інформаційно-просвітницькому центрі «Екологічна варта» (с. Виграїв, Черкаська область)

логічна варта» (с. Виграїв, Корсунь Шевченківський район, Черкаська область).

– регіональні екологічні тижні у Запорізькій, Івано-Франківській, Полтавській областях, де організовано заходи природоохоронного спрямування – тренінги для освітян, працівників бібліотек, круглі столи, тематичні зустрічі, презентації у ЗМІ результатів роботи Ліги.

Вже чотири роки поспіль Всеукраїнська екологічна ліга проводить розпочату в 2012 році громадську природоохоронну кампанію «Батарейкам утилізація». За 2016 рік зібрано 6,3 тонн використаних батарейок, які передано на зберігання ТОВ «Сігмас Екологія» для подальшого вивезення за межі України для утилізації.

Регіональні заходи:

Дніпропетровська ОО ВЕЛ

– дослідження щодо оцінювання ролі екологічної якості едафотопів у межах різних типів біогеоценозів та їх системного впливу на рослинний та тваринний світ;

– членами Наукової ради Дніпропетровської ОО ВЕЛ підготовлено проект Регіональної цільової програми використання біоенергетичних технологій у тепло та гарячому водопостачанні в Дніпропетровській області на 2017-2020 роки у рамках міжнародного проекту ПРООН.

Запорізька ОО ВЕЛ

– засідання круглого столу, присвяченого обговоренню Оцінки впливу на навколишнє середовище проекту реконструкції сталеплавильного виробництва ПАТ «Запоріжсталь»;

– ініційовано проведення громадських консультацій з приводу отримання дозволу на викиди доменним виробництвом ПАТ «Запоріжсталь».

Івано-Франківська ОО ВЕЛ

– проведення циклу семінарів для учнівської й студентської молоді про переваги і перспективи впровадження альтернативної енергетики, за впровадження альтернативних джерел і перешкоди в умовах України;

– міжнародна науково-практична конференція «Екологічні засади збалансованого регіонального розвитку» у рамках міжнародного проекту програми TEMPUS IV «Екологічна освіта для Білорусі, Росії та України»;

– організація акції «Відходи: сміття чи ресурс?».

Миколаївська ОО ВЕЛ

– участь у розробленні Стратегії збалансованого розвитку м. Миколаїв.

Полтавська ОО ВЕЛ

– засідання круглого столу «Екологічні проблеми Полтавської області та шляхи їх розв'язання».

Рівненська ОО ВЕЛ

– засідання круглого столу «Чорнобильська катастрофа: наслідки та шляхи розв'язання проблем» до 30 річчя аварії на ЧАЕС;

– засідання щорічного круглого столу «Екологічні проблеми Рівненщини в аспекті сталого розвитку»;